Dosarul nr. 2c-2797/23 (2-23158305-12-2c-07112023-1)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 mai 2024 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Constantin Roșca, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL către SRL „Royal Service Park" cu privire la încasarea penalității, precum și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La data de 06 noiembrie 2023 ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL a înaintat o cerere de chemare în judecată către SRL „Royal Service Park" cu privire la încasarea penalității, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a invocat că între reclamant și pârâta a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare nr. 27/02-1 din 27 februarie 2020.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.27/02-1 din 27 februarie 2020, reclamantul calitate de vânzător a vândut către pârât în calitate de cumpărător, cablu, denumit în continuare marfă. Conform prevederilor pct. 2.3 al contractului, cumpărătorul se obligă să achite marfa în termen de 5 zile de la primirea acesteia.

Indică reclamantul că deși obligațiile de vânzare a mărfii au fost pe deplin îndeplinite de către acesta, marfa fiind pusă la dispoziția pârâtului în perioada 03.01.2022-11.02.2022, cel din urmă nu a achitat-o, înregistrând restanțe considerabile, astfel, la data de 16.06.2022 corpul datoriei pârâtului față de reclamant constituia 121799.43 lei, având o întârziere de circa 115-138 zile. Deși pârâtul, sub sancțiunea pretinderii penalităților de întârziere, a fost somat să achite datoria, însă acesta a ignorat cerințele reclamantului.

Menționează ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL, că la data de 17 octombrie 2022, datoria avea o întârziere de 233-256 zile.

Totodată, în data de 18 octombrie 2022, în scopul executării obligațiilor contractuale, în temeiul art. 902 alin. (1) Cod civil, în numele reclamantului, prin intermediul aplicației viber și prin poșta electronică, a fost expediată în adresa pârâtului o somație, prin care s-a solicitat stingă corpul datoriei în sumă de 121799.43 lei, a penalității de întârziere în sumă de 152 718.64 lei și a asistenței juridice în sumă de 15 335.93 lei, în decurs de 5 zile.

La fel, menționează reclamantul, că pârâtul nu a executat cerințele din declarație, achitând peste termenul solicitat doar suma de 40 000 lei în data de 24 octombrie 2022 și suma de 81 799.43 lei în data de 14 noiembrie 2022. Astfel, prin aplicarea prevederilor

legale din alin. (6) al art. 875 din Codul civil, suma de 121793 lei a stins o parte din penalitate, corpul datoriei nefiind stins.

La data de 15 noiembrie 2022, invocând prevederile art. 875, 934, 936, 947 Cod civil, s-a solicitat de la pârât achitarea sumei de 152 718.64 lei, ceea ce reprezintă corpul datoriei și penalitatea restantă. Concomitent, reclamantul i-a făcut pârâtului o propunere avantajoasă și anume, dacă ar achita suma de 14 615.93 lei (doar recuperarea asistenței juridice a avocatului) pretențiile față de pîrît, se vor considera stinse, aceste propuneri au fost înaintate de reclamant timp îndelungat (până la data de 09 februarie 2023), însă pârâtul a ignorat și această propunere a reclamantului.

De asemenea, invocă reclamantul că potrivit informației din presa locală, care a preluat datele Biroului Național de Statistică, rata inflației în Moldova a fost de 30,24% la sfârșitul anului 2022. Comparativ cu anul 2021 (13,94%), indicele prețurilor de consum a crescut.

Menționează reclamantul că pârâtul a achitat doar o parte din sumele asumate și a admis restanțe de circa 280 de zile. Având în vedere rata imensă a inflației în RM în anul 2022, prejudicierea reclamantului de către pîrît este indubitabilă. Deși reclamantul a calculat penalitatea de întârziere în sumă de 152 718 lei, o micșorează până la suma de 33 333 lei.

Luând în considerație cele expuse, solicită ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL încasarea din contul pârâtului SRL „Royal Service Park" în beneficiul reclamantului a sumei de 33 333 lei cu titlu de penalitate, a taxei de stat în cuantum de 1000 lei, a onorariului avocatului în cuantum de 14615.93 lei, a cheltuielilor pentru comandarea extrasului în mărime de 111,75 lei.

Totodată reieșind din materialele cauzei, după depunerea cererii cu valoare redusă, întru respectarea dispozițiilor art. 276^3 alin. (3) Cod de procedură civilă, pârâtului SRL „Royal Service Park", i-a fost comunicată copia cererii de chemare în judecată cu anexe, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimiterii poștale, fiind explicat inclusiv dreptul de a depune referință asupra cererii în termen de 30 de zile de la data recepționării copiei de pe cerere cu anexe.

Ca urmare a acestui fapt, în temeiul art. 276^4 alin. (2) Cod de procedură civilă, s-a dispus judecarea cauzei în baza probatoriului administrat la dosar.

Aprecierea judecătorului:

Studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, judecătorul conchide că cererea depusă de ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Potrivit art. 276^2 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzilor, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea

cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În corespundere cu art. 276[4] alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Ținând cont că obiectul litigiului constituie încasarea datoriei de bază valoarea căreia nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data adresării cu prezenta cerere, judecătorul a stabilit că prezenta cauză urmează a fi examinată în procedura cererilor cu valoarea redusă.

În continuare, conform art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În corespundere cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţa şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Din materialele cauzei s-a constatat că la data de 27 februarie 2020, între ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL și SRL „Royal Service Park”, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.27/02-1, potrivit căruia ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL în calitate de vânzător, s-a obligat să vândă către SRL „Royal Service Park”, cablaj, accesorii electrice, etc., care a fost pusă la dispoziția pârâtului în perioada 03 ianuarie 2022 - 11 februarie 2022, (f.d.10-13).

În temeiul pct. 2.1 din contractul nominalizat supra, vânzătorul predă marfa cumpărătorului conform conturilor/specificațiilor semnate.

Potrivit pct. 2.3 din același contract, cumpărătorul se obligă să achite pentru marfa livrată în termen de 5 zile calendaristice din data livrării fiecărei partide de marfă. Fiecare partidă de marfă se consideră data indicată în documentele însoțitoare de livrare.

Astfel, instanța de judecată reține că între reclamant ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL și pârât SRL „Royal Service Park” există un raport obligațional, or, aceștia şi-au asumat obligații corelative şi mutuale, ceea ce conferă caracterul sinalagmatic al respectivului acord.

Prin urmare, a fost stabilit că de către ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL a fost livrată marfa contractată în mărime de 221799,43 lei, reieșind din facturile fiscale, precum și a actului de analiză a scadenții plăților, (f.d.38).

Totodată, din speță se constată SRL „Royal Service Park” a admis o restanță la plata achitărilor față de reclamant în mărime de 121799,43 lei.

Din materialele deduse judecății se constată că pârâta prin ordinele de plată nr.651 din 24 octombrie 2022 și nr. 667 din 14 noiembrie 2022, datoria a fost achitată, (f.d.45-46).

La fel s-a stabilit că conform pct. 6.3 din contractul dat, pentru încălcarea termenului de achitare stabilit în pct. 2.3 al prezentului contract, cumpărătorul achită vânzătorului o penalitate în mărime de 0,5 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere

Astfel, potrivit materialelor cauzei pârâtul a admis restanță de circa 280 de zile, iar suma penalității de întârziere de 152718 lei, reclamantul a micșorat-o până la suma de 33 333 lei.

În conformitate cu prevederile art. 774 Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Potrivit art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Potrivit art. 858 alin. alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În temeiul art. 1108 alin. (1)-(3) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părţile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

Dispoziția art. 1111 alin. (1) Cod civil statuează precum că, prețul bunului trebuie să fie exprimat în bani.

În această ordine de idei, judecătorul conchide, că reclamantul și-a respectat obligațiunea contractuală, iar pârâtul a admis o întârziere semnificativă la plata mărfii primite, fapt ce potrivit clauzelor contractuale sunt purtătoare de sancțiuni sub forma de penalități pentru fiecare zi de întârziere.

Cu referire la pretenția reclamantei de încasare a penalității în mărime de 33 333 lei, judecătorul relevă următoarele.

Prin acțiunea formulată, ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL a pretins încasarea din contul SRL „Royal Service Park" a penalității în mărime de 33 333 lei, calculată conform pct. 6.3 din contractul de vânzare-cumpărare.

Or, potrivit clauzei contractuale pct. 6.3 din contractul dat, pentru încălcarea termenului de achitare stabilit în pct. 2.3 al prezentului contract, cumpărătorul achită vânzătorului o penalitate în mărime de 0,5 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit art. 947 Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părţile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.

Potrivit art. 948 Codul civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Articolul 949 Codul civil statuează că, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atât executarea obligației, cât și plata penalității. Nu se poate cere atât executarea obligației, cât și plata penalității dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestației și nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligației. Creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea neacoperită prin penalitate (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză

penală punitivă) sau poate cere doar penalitate (clauză penală exclusivă). În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

Fiind o formă a răspunderii civile contractuale, aplicarea penalității contractuale trebuie să întrunească aceleași condiții generale prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii contractuale.

Judecătorul menționează că una din condițiile angajării răspunderii contractuale constituie vinovăţia debitorului.

Judecătorul subliniază, că în sensul dispozițiilor legale, penalitatea reprezintă o modalitate de evaluare anticipată a prejudiciului cauzat prin executarea tardivă a obligațiilor contractuale de către persoanele fizice şi juridice. Se impune a fi precizat că, în cazul în care debitorul nu-și onorează obligațiile sale asumate în baza unui contract, inacțiunea acestuia este de natură să prejudicieze creditorul obligației. Astfel, în cazul în care prin contract se stabilește o penalitate, scopul căreia este repararea prejudiciului cauzat creditorului prin neexecutarea obligației, mărimea penalității urmează să fie proporțională cu volumul obligației contractuale neexecutate.

În speță, se reține că pârâta SRL „Royal Service Park” nu și-a executat corespunzător obligația de achitare în termen, iar reclamantul ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL pretinde încasarea penalității în mărime de 33333 lei.

Judecătorul consideră că penalitatea solicitată spre încasare de ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL este rezonabilă în raport cu obligațiunea neexecutată și urmează a fi admisă integral, prin încasarea de la SRL „Royal Service Park” în folosul ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL, a sumei de 33 333 lei cu titlu de penalitate.

Conform prevederilor art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Având în vedere că acțiunea reclamantei a fost admisă integral, instanţa de judecată consideră necesar de a pune în sarcina pârâtului SRL „Royal Service Park”, a obligației privind compensarea reclamantului ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova” SRL a cheltuielilor de judecată, sub forma taxei de stat în sumă de 1000 lei, faptul suportării acestor cheltuieli, fiind confirmat prin actele anexate la materialele dosarului, și anume prin ordinul de plată nr. 62 din 09 februarie 2023, (f.d.42), precum și a sumei de 111,20 lei, cu titlu de cheltuieli pentru eliberarea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, potrivit notei de plată nr. 00411837050256 din 09 februarie 2023, (f.d.37).

În conformitate art. 96 alin. (1) și alin. $(1)^1$ Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale,

necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat".

Astfel, reieșind din faptul că pentru înaintarea prezentei acțiuni reclamantul, a apelat la serviciile unui avocat, precum și ținând cont de complexitatea prezentei cauze în raport cu volumul de muncă al avocatului, judecătorul consideră necesar, rezonabil și realmente angajate cheltuielile de asistență juridică pe marginea prezentei cereri de chemare în judecată în cuantum de 5000 lei, această din urmă sumă, fiind pasibilă de a fi încasată de la SRL „Royal Service Park" în folosul ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL, în rest, suma care depășește cuantumul cheltuielilor de judecată sub forma de asistență juridică, de respins ca neîntemeiată.

În conformitate cu articolele 276^2, 276^4, 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, -

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL către SRL „Royal Service Park" cu privire la încasarea penalității, precum și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL „Royal Service Park", cod fiscal 1020600003776, cu sediul în mun. Chișinău, str. Meșterul Manole, nr. 7, în beneficiul ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL, cod fiscal 1003600035750, cu sediul în mun. Chișinău, str. Varnița, nr. 10/2, suma de 33333 (treizeci și trei mii trei sute treizeci și trei) lei cu titlu de penalitate, suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică, suma de 1000 (una mie) lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, precum și suma de 111 (una sută unsprezece) lei și 20 bani cu titlu de cheltuieli de judecată pentru eliberarea extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

În rest, se respinge, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM Casa de Comerț „Odeskabel-Moldova" SRL către SRL „Royal Service Park" cu privire la încasarea penalității, precum și a cheltuielilor de judecată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din data adoptării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecătorul Constantin Roșca